

Till Kommunstyrelsen
Kopia Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport nr 1/2018 – Granskning av kommunens kris- och katastrofberedskap

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat kommunens kris- och katastrofberedskap. Det övergripande syftet med granskningen är att bedöma om arbetet är ändamålsenligt och anpassat till de krav som ställs i lagstiftningen. Vår sammanfattade bedömning är att kommunens krisberedskap till stor del är ändamålsenlig.

Enligt lag om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap ska kommunen för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur kommunen ska hantera extraordinära händelser. Kommunfullmäktige har beslutat om en krisplan som tydliggör kommunens mål och strategi för ledning samt hur krishanteringen ska organiseras. Krisplanen innehåller operativt stöd i form av checklistor, kontaktlistor, dokumentationsmallar, m.m. I krisplanen finns rollfördelning inklusive en beskrivning av krisledningsnämndens roll och uppgifter som vi bedömer är ett bra komplement till nämndens reglemente. Enligt krisplanen ska alla kommunens kontor samt AB Väsbyhem ha egna planer för krishantering men någon uppföljning av detta sker inte.

Den centrala krisledningsorganisationen har utbildats och övats regelbundet med utgångspunkt i den metodik som anges i krisplanen. Varken krisledningsnämnd eller krisledningsorganisation har sammankallats i sin helhet utanför övningssammanhang de senaste åren. Någon utvärdering av krishanteringsförmågan i skarpt läge har därför inte skett. Kontoren ansvarar själva för utbildning och övning avseende verksamhetsspecifik krishantering.

En uttalad ambition är att närhetsprincipen råder, vilket innebär att allvarliga händelser och kriser så långt det är möjligt ska hanteras så nära de berörda som möjligt och att krishantering endast bör lyftas till högre beslutsnivåer om det krävs för samordning och resurser. Med anledning av det bedömer vi att kommunstyrelsen bör försäkra sig om att alla delar av organisationen har tillräckliga förutsättningar att hantera oförutsedda händelser. Under det senaste året har kommunledningskontoret vidtagit flera åtgärder som stärker kommunens beredskap. Här vill vi särskilt uppmärksamma införandet av tjänstemän i beredskap. Åtgärden ger kommunen dygnet runt-beredskap genom tjänstemän som fått särskild utbildning i krisledning och omvärldsbevakning, ökar kontorens delaktighet i arbetet och ger externa aktörer en tydlig kontakt in i kommunen.

Kommunen är enligt lag skyldig att analysera vilka extraordinära händelser som kan inträffa och hur dessa kan påverka verksamheten. Under 2015 genomfördes en serie workshops där alla kontor medverkade i att identifiera samhällsviktiga åtaganden, risker och sårbarheter samt kritiska beroenden. Resultatet har sammanställts i en risk- och sårbarhetsanalys som godkänts av kommunstyrelsen. Majoriteten av verksamhets- och kon-

tinuitetsriskerna ska hanteras av respektive kontor. Deras åtgärder beskrivs inte i dokumentet och det har inte skett någon samlad uppföljning av hur arbetet har fortskridit eller vilka åtgärder som har prioriterats.

Kommunen ingår i Samverkan Stockholmsregionen, ett regionalt samverkansforum som är en viktig källa till erfarenhetsutbyte, övning och samband vid händelser. Kommunen ska dock enligt lag inom sitt geografiska område verka för att olika aktörer samverkar i planerings- och förberedelsearbetet och att de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en händelse samordnas. Här bedömer vi att kommunen kan utveckla sitt arbete både vad gäller kommunala verksamheter som bedrivs med privata utförare och vad gäller externa aktörer som kommunen är beroende av för kontinuitet i sin egen verksamhet.

Med utgångspunkt i granskningen rekommenderar vi att kommunstyrelsen:

- ▶ Säkerställer att hela organisationen har beredskap för krishantering i enlighet med de väsentliga principerna (ansvar – likhet – närhet) till exempel vad gäller krisplan, utbildning och övning.
- ▶ Säkerställer att kommande risk- och sårbarhetsanalys omfattar en beskrivning av det arbete och de åtgärder som ska ske under mandatperioden för att reducera eller ta bort risker och sårbarheter samt för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet.
- ▶ Verkar för en utvecklad samverkan med olika aktörer i det geografiska området avseende planering- och förberedelse i fråga om extraordinära händelser i fredstid.

Vi önskar kommunstyrelsens kommentarer till granskningen senast den 30 november 2018.

För revisorerna i Upplands Väsby kommun

Kent Hjalmarsson
Ordförande

Anna-Lena Edwinson
Vice ordförande